

บรรณานุกรม

กฎหมาย

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

พระราชบัญญัติความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551

พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการในพระองค์ พ.ศ. 2560

พระราชกฤษฎีกากำหนดหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 (ฉบับที่ 30) พ.ศ. 2564

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ 101/2548

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 14/2556

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 64/2552

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 72/2550

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 91/2547

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 498/2557

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 554/2551

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 278/2549

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 351/2545

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 573/2549

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 624/2553

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 890/2549

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ คผ. 29/2564

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ร. 20/2544

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ร. 20/2545

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ร. 286-287/2547

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ร. 346/2546

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ร. 347/2546
 คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ร. 562/2546
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1251/250
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 292/2542
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 561/2553
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3076/252
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4373/2558
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4823/2548
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5588/2551
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5726/2558
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 12686/2557
 ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ในเรื่องเสร็จที่ 110/2553
 ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ในเรื่องเสร็จที่ 421/2543
 ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ในเรื่องเสร็จที่ 849/2542
 ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 326/2546
 คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ 603/2551

หนังสือ

กรมบัญชีกลาง. (2557). *คู่มือการบรรยายความรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่*.
 กรุงเทพฯ: สำนักความรับผิดชอบแห่งและสำนักงานคลังเขต 7 กรมบัญชีกลาง.

กรมศุลกากร. (2561). *คู่มือการดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่*.
 กรุงเทพฯ: ส่วนวินัยและความรับผิดชอบละเมิด สำนักบริหารทรัพยากรบุคคลกรมศุลกากร.

กำชัย จงจักรพันธ์. (2547). *คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยระยะเวลาและอายุความ* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: โครงการตำราและวารสารนิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

_____. (2558). *คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยระยะเวลาและอายุความ* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ขุนสมาหิตคดี (โง่ โประคุปต์). (2549). *พจนานุกรม บรรณาคำตั้งแต่โบราณกาลถึงปัจจุบันกาลสำหรับความสะดวกในผู้ใคร่ศึกษาและผู้ต้องการทราบ, พิมพ์ในประเทศไทยครั้งแรก พ.ศ. 2574*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- จิต เศรษฐบุตร. (2550). *หลักกฎหมายแพ่งลักษณะละเมิด* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จิตติ ดิงศภัทย์. (2523). *คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์* (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนสานต์. (2540). *กฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง*. กรุงเทพฯ: จีรรัชการพิมพ์.
- ชาญชัย แสวงศักดิ์. (2556). *คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- _____. (2560). *คำอธิบายกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่และความรับผิดของรัฐโดยปราศจากความรับผิด* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- _____. (2563). *ความรับผิดชอบของรัฐ: ความรับผิดทางละเมิดและความรับผิดชอบโดยปราศจากความผิด*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- ชูชาติ อัสวโรจน์. (2553). *คำอธิบายพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539*. กรุงเทพฯ: เดือนตุลา.
- ฐิติพร ลิ้มแหลมทอง. (2548). *กฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองและความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ หนังสือประกอบการสอนวิชา LW 461 (H) ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ณัชพงษ์ สาราญ. (2564). *การแสวงหาข้อเท็จจริงในคดีของศาลยุติธรรม (ฉบับแก้ไขและปรับปรุง)* (หนังสืออ่านประกอบในรายวิชา LW322 กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา).
- เทพวิฑูร, (พระยา) (บุญช่วย วณิกกุล). (2509). *คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 1-2 มาตรา 1 ถึง 240*. กรุงเทพฯ: ไทยพิทยา.
- นันทวัฒน์ บรรมานันท์. (2551). *หลักพื้นฐานกฎหมายฝรั่งเศส* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ. (2553). *กฎหมายรัฐธรรมนูญ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พระยาเทพวิฑูร (บุญช่วย วณิกกุล). (2556). *ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เรียงมาตรา บรรพ 1 หลักทั่วไป นิติกรรม ระยะเวลา อายุความ*. กรุงเทพฯ: กองทุนศาสตราจารย์จิตติ ดิงศภัทย์.

- เพ็ง เพ็งนิตติ. (2561). **คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยละเมิด พระราชบัญญัติ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง** (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร พิมพ์ครั้งที่ 11.
- ไพจิตร ปุณฺณพันธ์. (2541). **คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลักษณะละเมิด** (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: นิติบรรณาการ.
- _____. (2544). **กฎหมายเปรียบเทียบไทยกับประมวลกฎหมายนานาประเทศ**. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- _____. (2553). **คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะละเมิดพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 หลักกฎหมายลักษณะละเมิด ข้อเสนอพื้นฐาน ความผิดกฎหมาย** (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: นิติบรรณาการ.
- ภัทรศักดิ์ วรรณแสง. (2546). **หลักกฎหมายละเมิด** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- ฤทัย หงส์ศิริ. (2555). **ศาลปกครองและการดำเนินคดีในศาลปกครอง** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา.
- วรเจตน์ ภาคีรัตน์. (2548). **คดีปกครองเกี่ยวกับการละเมิดและความรับผิดอย่างอื่นของฝ่ายปกครอง**. กรุงเทพฯ: สำนักงานศาลปกครอง.
- _____. (2552). **หลักนิติรัฐและนิติธรรม**. รัฐศาสตร์สาร : รัฐศาสตร์ธรรมศาสตร์ 60 ปี/รัฐศาสตร์สาร 30 ปี (เล่ม 1). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2554). **กฎหมายปกครองภาคทั่วไป**. กรุงเทพฯ: นิติราษฎร์.
- _____. (2555). **กฎหมายปกครองเปรียบเทียบ : ความรับผิดของรัฐในระบบกฎหมายเยอรมัน ฝรั่งเศส และอังกฤษ**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วารี นาสกุล. (2557). **คำอธิบายกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง และ ลากม็ควรรได้** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร พิมพ์ครั้งที่ 3.
- ศนันท์กรณ โสคติพันธ์. (2561). **คำอธิบายกฎหมายลักษณะละเมิด จัดการงานนอกสั่ง และลากม็ควรรได้** (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- ศักดิ์ ธนิตกุล. (2559). **กฎหมายความรับผิดต่อความเสียหายที่เกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- ศักดิ์ สนองชาติ. (2545). **คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยนิติกรรมและสัญญา**. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

- _____. (2556). *คำอธิบายโดยย่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยละเมิด และความรับผิดทางละเมิดตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: นิติบรรณาการ.
- สถิตย์ เล็งไชสง. (2549). *คู่มือกฎหมายแพ่ง เล่ม 1 ว่าด้วยนิติกรรม สัญญา ระยะเวลา อายุความ และกฎหมายว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรมและคุ้มครองผู้บริโภค*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ชธรรมสาร.
- สมพร พรหมหิตาธร. (2551) *อายุความ (แพ่ง – อาญา และคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องคดีอาญา)* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- สรารักษ์ สุวรรณเสรี และอาคม ศรียาภย์. (2561). *อายุความครบวงจร* (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: แสงจันทร์การพิมพ์.
- สามารถ วราดิศัย. (2556). *คู่มือปฏิบัติราชการทางปกครอง* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม. (2563). *คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539*. กลุ่มมาตรการบังคับทางปกครองและแพ่ง สำนักกฎหมาย สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม. กรุงเทพฯ: เดือนตุลา.
- สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. (2565). *ผู้เสียหายยื่นคำขอให้หน่วยงานของรัฐ “ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน” กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิด* (รวบรวมโดย นายเสมอ กาพภักดี). กรุงเทพฯ: ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข.
- สำนักงานศาลปกครอง. (ม.ป.ป.). *รวมบทความทางวิชาการ เล่ม 2: กฎหมายปกครอง ภาควิธีสบัญญัติ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานศาลปกครอง.
- สำนักงานศาลปกครอง. (2552). *หลักกฎหมายพื้นฐานความรับผิดทางละเมิด ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539*. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง.
- สุมาลี วงษ์วิจิตร. (2548). *กฎหมายว่าด้วยละเมิด จัดการงานนอกสั่ง ลากมิควรรได้ (Law of tort, management of affairs without mandate undue enrichment)* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ภาควิชากฎหมายแพ่ง คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุรพล นิติไกรพจน์ และคณะ. (2545). *หลักกฎหมายปกครองฝรั่งเศส*. รายงานวิจัยเสนอต่อสำนักงานศาลปกครอง. กรุงเทพฯ: สำนักงานศาลปกครอง.
- สุขุม ศุภนิธย์. (2553). *คำอธิบายกฎหมายลักษณะละเมิด* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: นิติบรรณาการ.

- โสภณ รัตนากร. (2539). **คำอธิบายกฎหมายลักษณะหนี้**. กรุงเทพฯ: นิติบรรณการ.
- อนุชา สุนสวัสดิกุล. (2552). **หลักกฎหมายพื้นฐานความรับผิดทางละเมิดตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539**. กรุงเทพฯ: ชรรณดาเพลส.
- อัศววิทย์ สุมาวงศ์. (2553) **คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วย นิติกรรม สัญญา** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา.
- อำพน เจริญชีวินทร์. (2545). **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่**. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.

วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์

- กิริติ บัวสด. (2564). **ปัญหาการผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทนตามกฎหมายความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่**. สารนิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายมหาชน, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- กุดธดา วุฒิสารวัฒนา. (2558). **ปัญหากฎหมายในการเยียวยาผู้เสียหายที่ถูกกระทำละเมิดจรรยาบรรณ**. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ปริทัศน์ พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ตระหง่าน เกียรติศิริโรจน์. (2547). **อายุความหรือการฟ้องคดีปกครองในประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- บรรลือ สามารถกุล (2559). **คดีปกครองที่ยื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดเวลาการยื่นฟ้องคดีโดยมีเหตุจำเป็นอื่น**. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายมหาชน, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ประยูร กันไพบเราะ. (2554). **ความรับผิดทางละเมิดในความเสียหายทางจิตใจที่เกิดกับผู้ได้รับความเสียหายลำดับสอง**. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขานิติศาสตร์, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ภูรินัฐ ดอนไพร. (2563). **ระยะเวลาการฟ้องคดีปกครองในประเทศไทย ศึกษาปัญหาการรับคำฟ้องเกี่ยวกับการกระทำละเมิดต่อเนื่อง**. สารนิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- เรณูมาศ สุวรรณศรี. (2563). **ปัญหาความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ศึกษากรณีการดาเนินคดีล้มละลายกับเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่สามารถชำระหนี้ได้ เนื่องจากได้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง**

หรือกระทำการใดอันเป็นการประพฤดิชั่วอย่างร้ายแรง. สารนิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

วุฒิเกียรติ เกียรติชนานคุณ. (2558). *ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ศึกษากรณีคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน* วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

สายสุดา นิงสานนท์. (2525). *ความรับผิดเด็ดขาดในกฎหมายลักษณะละเมิด*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุทัย วงศ์วรพฤษ. (2545). *คำสันทใหม่ทดแทน ศักยภาพเสียความสามารถประกอบการงาน*. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2545.

วารสาร บทความ

ชวาลา จันทรจนา. ระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดทางปกครองและสัญญาทางปกครองตามกฎหมายฝรั่งเศส. *รวมบทความทางวิชาการ เล่ม 3 กฎหมายปกครอง ภาควิธีสบัญญัติและกฎหมายอื่น ๆ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานศาลปกครอง.

ตรีเพชร จิตรมหีมา. (2555). หลักเกณฑ์การวินิจฉัยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539. *วารสารนิติพัฒน์* ปีที่ 1 ฉบับปฐมฤกษ์.

ทวิศ ศรีเกตุ. (2558). หลักทางวิชาการเกี่ยวกับการใช้และการตีความกฎหมาย. *บทความเพื่อใช้ในการออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา รายการเจตนาธรรมกฎหมาย. สำนักงานสภาผู้แทนราษฎร*.

เทพสิทธิ์ รักไตรงรงค์. (2557). ปัญหาการกำหนดเหตุวันเริ่มนับและสิ้นสุดระยะเวลาการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองของไทย. *Assumption University Law Journal*, 6 (1).

นพรัตน์ อุดมโชคมงคล. (2563). รัฐไกล... ไปกับกลุ่มสนับสนุนวิชาการคดีปกครอง. *วารสารรัฐศึกษารัฐไกลไปกับ สสว*, 5(2).

บรรเจิด สิงคะเนติ. (2548). ระยะเวลาในการฟ้องคดีปกครองตามกฎหมายเยอรมัน. *รวมบทความทางวิชาการ เล่ม 3 : กฎหมายปกครอง ภาควิธีสบัญญัติและกฎหมายอื่น ๆ* (พิมพ์ครั้งที่ 1) กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ปารวี พิสิฐเสนากุล. (ม.ป.ป.). ระยะเวลาการฟ้องคดีละเมิด : กรณีใช้สิทธิยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐ. **บทความเผยแพร่ของกลุ่มเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการและวารสาร สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง.** กรุงเทพฯ: สำนักงานศาลปกครอง.
- พิชฌา จิตรมहिมา. (2563). ปัญหาความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พิเคราะห์หลักเกณฑ์การพิจารณาและการแยกความรับผิด โดยเปรียบเทียบกับ การจัดแบ่งความผิดตามกฎหมายฝรั่งเศส. **บทความเชิงพิเคราะห์กฎหมายความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- _____. (2564). หลักเกณฑ์สำคัญในกฎหมายความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พิเคราะห์ปัญหาของบทบัญญัติกฎหมายเพื่อนำไปสู่แนวคิดในการพัฒนาปรับปรุงกฎหมาย. **บทความเชิงพิเคราะห์เพื่อการพัฒนากฎหมายความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- เพ็ญศรี วงศ์เสวี. (2548). ความรับผิดของรัฐในกฎหมายเยอรมัน (Staatshaftung). **รวมบทความทางวิชาการเล่ม 1 : กฎหมายปกครองภาคสารบัญญัติ.** กรุงเทพฯ: สำนักงานศาลปกครอง.
- ฤทัย หงส์ศิริ. (2543). ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539. **วารสารการพาณิชย์นาวิ.** 19(2).
- วรชัย แสนสิริระ. (ม.ป.ป.). การนำหลักค่าเสียหายเชิงลงโทษตามกฎหมายต่างประเทศมาบังคับใช้กับคดีละเมิดตามกฎหมายไทย มุมสะท้อนความคิดนิติบัญญัติ : Legal Refl lection. **จูนิตี.**
- ศิรินทร์พร ธารมิตี. (2559). ความรับผิดทางละเมิดของคณะกรรมการเลือกตั้ง ศึกษากรณีการกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่. **วารสารวิชาการ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ,** 7(1).

เอกสารอื่น ๆ

- ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนสานต์. เอกสารถอดเทปการบรรยาย เรื่อง **กฎหมายความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่** ณ โรงแรมพรพิงค์ทาวเวอร์ จังหวัดเชียงใหม่ วันที่ 28 มีนาคม 2540.
- ตรีเพชร จิตรมहिมา. (2565). **เอกสารประกอบคำบรรยาย วิชา LAW 621 บัณฑิตสัมมนาในกฎหมายเอกชน (Graduate Seminar in Public Law) ครั้งที่ 4** สัมมนาประเด็นความรับผิดของรัฐและหลักกฎหมายเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของฝ่ายปกครอง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

- วรเจตน์ ภาคีรัตน์. (2547). รายงานการศึกษาวิจัย เรื่อง *ความรับผิดของรัฐในระบบกฎหมาย*.
กรุงเทพฯ: สำนักงานกฤษฎีกา.
- วรพจน์ วิศรุตพิชญ์. (2543). *การกระทำทางปกครอง*. เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตรพนักงานคดี
ปกครองระดับต้น รุ่นที่ 1 พ.ศ. 2543. กรุงเทพฯ: สำนักงานศาลปกครอง.
- ไสลเกษ วัฒนพันธุ์. (2563). *เอกสารประกอบคำบรรยายเนติบัณฑิต วิชากฎหมายลักษณะละเมิด*
ภาคเรียนที่ 1 สมัยที่ 73. กรุงเทพฯ: เนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์.

หนังสือ

ภาษาต่างประเทศ

- Büchner/Reinert, Einführung in das System der Staatshaftung, 1988, S.1.; Bender,
Staatshaftungsrecht, 1981 S.1.
- Bürgerliches Gesetzbuch (BGB)
- CE, 12 mars 1975, *Pothier, Rec.*,
- CE, 18 novembre 1949, *Dlle Mimeur, Rec.*,
- CE, 23 juin 1954, *Dame Vve LITZLER, Rec.*,
- CE, 26 juillet 1918, *époux Lemonnier, Rec.*,
- CE, 27 février 1981, *Commune de Chonville-Malaumont, Rec.*,
- CE, 3 février 1911, *Anguet, Rec.*,
- CE, Ass., 26 octobre 1973, *Sadoudi, Rec.*,
- CE, Ass., 28 juillet 1951, *Laruelle et Delville, Rec.*,
- CE, Sect., 1er octobre 1954, *Bernard, Rec.*,
- De Cupis A., *Il Danno : Teoria generale della responsabilita' civile*. volume secondo (Giuffrè
:Milano), 1979.
- Grundgesetz der Bundesrepublik Deutschland (GG)
- Gyula Eörsi, “Private and Governmental Liability for the Torts of Employees and Organs”, in
International encyclopedia of comparative law, Tort, Chapter 4, Paris : Mouton, cop. 1975.
- Jerry Libros de Mashaw, “Civil Liability of Government Officers : Property Rights and Official
Accountability”, in *Law and Contemporary Problems*, Vol. 42, No. 1, Winter, 1978.

Mancur Olson, "Official Liability and Its Less Legalistic Alternatives", in *Law and Contemporary Problems*, Vol. 42, No. 1, Winter, 1978.

Olivier Dupeyroux, « L'indépendance du Conseil d'État statuant au contentieux », *Revue du droit public*, 1983.

Olivier Gabarda, « L'intérêt d'une bonne administration de la justice : Étude de droit administratif », *Revue du droit public*, 2006.

René Chapus, « Actualité d'une "notion fonctionnelle" : l'intérêt d'une bonne administration de la justice », *Revue du droit public*, 2003.

Immanuel Goldsmith. (1959). **Damages for personal Injury and Death**. in Canada.

Jean Rivero et Jean Waline, *Droit administratif*, 18e édition, Paris : Dalloz, Coll. « Précis Dalloz. Droit public-Science politique », 2000,

Lionel Neville Brown and John Francis Garner, *French Administrative Law*, 2nd edition, London : Butterworths, 1973,

Piper, in MünchKomm-BGB, § 839 RdNr.2

TC, 15 novembre 2004, *Préfet des Hauts-de-Seine*, *JCP A*, 2004,

Verwaltungsgerichtsordnung 1960-VwGO

Virgile Rossel. (1920). *Manuel de Droit Fédéral des Obligations* , t. 1.